

Ragu Kolekcija
Uaides *Puruziedas*

Edgars Hausmanis 55 gadus sargā mežu. Viņa dzimto *Purvziedu* (celti ap 1930. g.) bēniņos trīsdesmit gadu laikā ierīkota ragu kolekcija — vairāk nekā 550 ragu, no tiem aptuveni 350 aļņu ragu. Iznemot dažus stirnu ragus, kolekcijas eksponāti nav medību trofejas, bet atrasti meža sarga gaitās.

Purvziedi atrodas Vaidē — Siltāres nacionālā parka teritorijā, *Dižjūras* krastā, kilometrus 7 no Kolkas. Vienreizējās kolekcijas apmeklētāju skaits nemitīgi aug, 2002. gadā sasniedzot 5760. Apmeklētāju vidū tūristi no visas Eiropas, kā arī no ASV, Japānas, Indijas, Austrālijas, Venecuēlas, Brazīlijas, Dienvidāfrikas, Ķīnas, Havaju salām u.c. Reti kurš muzejs Talsu rajonā var lepoties ar tādu apmeklētāju skaitu un daudzveidību!

Ragu krēslu Edgars Hausmanis darinājis no 16 rāgiem — visi briežu rāgi, tikai sēdekli izmantots aļņa rāgs.

Purvziēdu saimniekam sirdij vistuvāk ir 11 žuburu platradžu rāgs, kas kolekcijā ir viens no vecākajiem. "Tagad tik skaistu lāpstu vairs nav. Tā ir arī mednieku vaina, kas izraugās tikai labākos. Baidos, ka platradži vispār izzudīs." Atsevišķi novietoti vairāk nekā 100 rāgu, kas atrasti pēc 1992. gada milzīgā mežu ugunsgrēka. Neviena aļņa tajā gan necieta, bet Edgars ar dēlu Ivaru tad rāgus kā sēnes lasīja.

Divi aļņu galvaskausi liecina par traģēdiju, dzīvniekiem sapinoties novārtā atstātos telefona vados. Vienu no šiem aļņiem vietājie bija iesaukuši par Draugu, — tas dzīvoja ciemā un nebaidījās no cilvēkiem...

Īsti mākslas darbi ir īpaši apstrādātie bērza māzeri (izaugumi uz koka stumbra), bet sevišķs retums — priedes un pilādža māzers. [Augšā pa kreisi.]

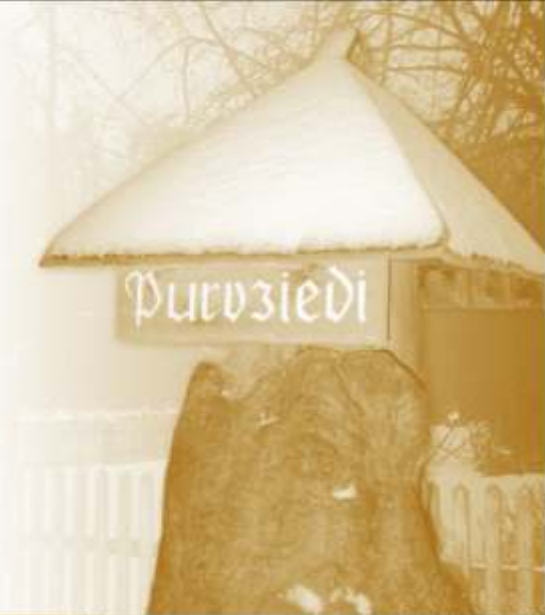
Vai šis sekņu pinums neatgādina antiko skulpturālo veidojumu Lāokoonts un Čūska? Pinķerīgais celms, atrasts jūras krastā, tagad ieņem goda vietu *Purvziedu* ekspozīcijā.

"Ar šo gobu esam vienaudži," skaidro Edgars Hausmanis. Gobe joprojām kuplo pagalmā, bet nolūzušā žubura paraugi apskatāmi istabaugšā. Ja ir laiks un patikšana, gadskārtu ripas katrs pats var izskaitīt.

Bet tās ir diķa pamatiedzīvotāju — bezzobju — *mājiņas*. Daži apmeklētāji brīnās, kur Latvijā tik lieli gliemežvāki. Bet kāds francūzis apjautājies, vai tās esot ēdamas... [Augšā pa labi.]

Ragu kolekcija un viss pārējais vākums *Purvziedu* bēniņos nav iekārtots, par īpašu muzeju domājot. Ekspozīcija tikai atspoguļo Edgara Hausmaņa vairāk nekā pusgadsimta ilgās meža sarga gaitas, kurās nācies stāties pretī gan padomju armijas virsniekiem, gan Valsts drošības komitejas (*Čekas*) priekšniekiem, gan ierindas likumpārkāpējiem. Par to liecina gan bebru lamatas, gan vairāk nekā pussimts *kombainu*, kas atsavināti pārlieku alkātīgiem ogotājiem.

Pirms nieka desmit gadiem *Purvziedu* priekšā pletās sakņu dārzs. Tīkminot acis gar līdzeno pļaviņu, grūti iedomāties, ka te kādreiz rakti kartupeļi!

Tūristus aicina pļaviņa ar 50 talsu vietām (Ls 0,50 vienai personai diennakti) un romantisks diķis ar ūdensrozēm. Nepilna puskilometra attālumā — jūra. Sveigs gaiss, pastaigas priežu mežā, peldes Baltijas jūrā, ragu kolekcijas apmeklējums (Ls 0,20 skolēniem, Ls 0,40 visiem pārējiem), ugunskurs dienas beigās — lieliska atpūta pilsētas nomāktajiem!

Purviedī, Vaide, Kolkas pagasts, Talsu rajons
Tālruni: 32 44217, 9104530.

Izdevums sagatavots ar Latvijas Vides aizsardzības fonda atbalstu labas ekotūrisma prekses demonstrēšanai vietā, kas:
 - atrodas Slīteres nacionālā parka teritorijā un ir viena no tūristu apmekletajām Talsu rajonā
 - veido sabiedrības vides apziņu un izglīto dabas aizsardzībā
 - reklamē ekotehnoloģiju lietošanu sadzīvē